

سلسله دروس معارف اسلامي

(۲)

حضرت بقية الله

«صلوات الله و سلامه عليه»

آية الله محمد شجاعی

تنظیم و نگارش

محمدرضا کاشفی

شجاعی، محمد، ۱۳۲۰ -

حضرت بقیة الله صلوات الله و سلامه علیه / محمد شجاعی؛ تنظیم و نگارش محمدرضا کاشفی - قم: وثوق، ۱۳۸۴.

۲۵۵ ص. - (سلسله دروس معارف اسلامی؛ ۲) ISBN : 964-7250-70-3

کتابنامه: ص [۲۴۲] - ۲۴۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. محمد بن حسن، امام دوازدهم (عج)، ۲۵۵ - ۲. مهدویت. ۳. احادیث اهل سنت.

الف. کاشفی، محمد رضا، ۱۳۴۶ - . تدوینگر. ب. عنوان.

۱۳۸۴ ۶۳ ش / BP۵۱۱

حضرت بقیة الله صلوات الله و سلامه علیه

گفتارها: آیت الله محمد شجاعی

تنظیم و نگارش: محمدرضا کاشفی

ناشر: انتشارات وثوق

حروفچینی و صفحه آرایی: سجاد

چاپ: فاضل

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۴

شمارگان: ۳۰۰۰

قیمت: ۱۶۰۰ تومان

شابک: ۳-۷۰-۷۲۵۰-۹۶۴-۳-964-7250-70-3 ISBN :

مراکز پخش:

قم، خ صفائییه، فرعی اول، سمت راست، پلاک ۲۳، تلفن: ۷۷۲۵۷۰۰ - همراه ۰۹۱۲۱۰۵۲۹۲۷

تهران: تهران پارس اول شهرک حکیمیه، خیابان سازمان آب (نفسوه) خیابان ۱۵ متری شیرازی،

مسجد سیدالشهداء علیه السلام، تلفاکس: ۷۰۰۱۰۰۱

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است.

فهرست مطالب

پیش درآمد: ۷

فصل اول: مهدی شناسی

بخش یک: چرا بقیه الله؟ ۱۳

بخش دو: میلاد مقدس ۲۱

بخش سه: نایبان خاص ۳۹

فصل دوم: غیبت کبری

بخش یک: خبر از غیبت کبری ۵۳

بخش دو: آزمایش بزرگ، یکی از حکمت های غیبت کبری ۶۷

بخش سه: تشرف و انواع آن ۷۵

فصل سوم: امام مهدی از منظر اهل سنت

بخش یک: امام مهدی علیه السلام در منابع اهل سنت ۸۹

بخش دو: امام مهدی علیه السلام در کلام اندیشمندان سنی ۱۰۳

فصل چهارم: عصر ظهور

- بخش یک: برخی علائم ظهور ۱۱۱
- بخش دو: تحقق عذاب استیصال، مقارن عصر ظهور ۱۳۷
- بخش سه: عدم جواز توقیت ۱۴۹
- بخش چهار: قیام امام زمان علیه السلام یکی از مواقع ظهور حق ۱۵۵
- بخش پنج: ظهور حضرت ولی عصر هنگام قرار گرفتن انسان
در مسیر اصلی خویش ۱۶۳
- بخش شش: علل روگردانی از امام زمان علیه السلام در عصر ظهور ۱۷۳
- بخش هفت: قیام امام عصر علیه السلام و تأویل برخی آیات ۱۹۵
- بخش هشت: یاران و جنود امام علیه السلام ۲۰۳

فصل پنجم: رجعت

- بخش یک: رجعت از دیدگاه عقل ۲۱۱
- بخش دو: رجعت در نگاه نقل ۲۱۹
- فصل ششم: عرض اخلاص، اطاعت و عشق ۲۳۱
- کتابنامه ۲۴۲
- فهرست آیات و روایات ۲۴۵
- فهرست تفصیلی ۲۵۱

به نام خداوند هستی‌بخش

پیش درآمد

ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست

منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست

«حافظ»

یک . ایده ظهور «منجی» که با خروج خویش، عدالت، امنیت و آرامش را در مقطع پایانی تاریخ حیات بشری به ارمغان آورده و ظلم و تجاوز ظالمان را ریشه کن خواهد کرد، عقیده‌ای است که نه تنها پیروان ادیان ابراهیمی بدان باور و ایمان دارند، بلکه زرتشتیان، نصرانیان، بوداییان، هندوها و ... نیز به طور راسخ به آن معتقدند.^۱ تصور ایجاد جامعه آرمانی که همیشه تعدادی از دانشمندان و متفکران جهان را مجذوب و شیفته کرده است و هر کدام طرحی برای آن داده و بانام‌های

۱. نگا: المهدیه فی الاسلام، سعد محمد حسن، صص ۴۴-۴۳؛ والامامة وقائم القيامة، دکتر مصطفی

گوناگون از آن یاد کرده‌اند [افلاطون و فارابی: مدینه فاضله، آگوستین: شهر خدا، تامس مور: لامکان یا آرمان شهر (یوتوپیا) و...] ^۱ با این ایده و نگرش گره خورده است.

دو. انگاره فوق در فلسفه اعتقادی تشیع «مهدویت» خوانده می‌شود ضرورت وجود امام و اصل ولایت در این تفکر، لزوم وجود انسان کاملی است که بارهبری خویش، بشر را به سوی هدفی آرمانی و متعالی، هدایت نماید و کامل‌کننده این هدایت، وجود مقدسی است که حضرت «مهدی» (عجل الله تعالی فرجه الشریف) لقب یافته است. رهبری که نوید ظهورش به انحاء گوناگون داده شده و کتابهای فراوانی به زبانهای مختلف و از زاویه‌های متفاوت درباره او تصنیف، تدوین، تحقیق و گردآوری گشته است.^۲

سه. «مهدویت» موضوعی است که رساله‌ها و نوشتارهای بسیاری را به خود اختصاص داده، اما همچنان پرسش‌های مشتاقان و شبهه‌های محققان در این عرصه گسترده و پیچیده که ظرائف و دقائق بسیاری دارد، به دنبال پاسخ‌های مستند و منابع و مطالب بایسته و رضایت‌بخش می‌گردند. از این رو تحقیق و ارائه مطالب متقن و روشن در ابعاد گوناگون این مسئله، ضروری به نظر می‌رسد.

چهار. استاد آیه الله محمد شجاعی «زید عزه المعالی» با توجه به

۱. کتاب تاریخ در ترازو، فصل ۱۱، بیست و شش متفکر و نویسنده مسلمان و غیر مسلمان را نام می‌برد که تصویری از جامعه آرمانی ارائه کرده‌اند.

۲. در این خصوص نگاه: کتابنامه حضرت مهدی، علی اکبر مهدی پور در ۲ جلد.

اهمیت موضوع و نیاز مخاطبان و نیز انجام وظیفه شرعی و دینی یعنی معرفی و شناساندن حضرت بقیة الله علیه السلام^۱، در بخش پایانی درس «ولایت تکوینی»^۲، در نه جلسه (زمستان ۱۳۶۱ ش) هیجده نکته دقیق، تأمل انگیز و درس آموز را براساس آیات قرآن و احادیث مستند و متقن در خصوص مهدی موعود علیه السلام و مطالب پیرامون آن مطرح فرمودند. نوشتار حاضر، حاصل تنظیم و نگارش همین مطالب است. فصل ششم به دلیل ارتباط با موضوع با اجازه از ایشان از جلد سوم کتاب «مقالات» به این نوشتار افزوده گشت.

پنج. در برخی موارد نیاز به توضیح بیشتر یا ارجاع به منابع دیگر بود؛ این مواضع با قرار گرفتن حرف ک در میان دو قلاب [ک] مشخص شده است.

شش. چنانکه بارها خاطر نشان کرده ام، هرچه در امور آماده سازی دقت و وسواس صورت گیرد، مواردی غلط چاپی به صورت غیر عمد باقی خواهد ماند؛ پیشاپیش از وجود آنها در عین کم بودن پوزش می طلبیم.

هفت. در پایان از حضرت استاد به جهت لطف و حسن ظن و راهنمایی های سودمند در تنظیم و نگارش درس سپاسگزاری کرده، بقای عمر شریف ایشان را از خداوند منان خواهانم. همچنین از همه

۱. در احادیث شریف یکی از وظایف اساسی و اصلی عالمان دینی، معرفی امام زمان (س) به مردم دانسته شده است. نگا: روضة الکافی، ص ۲۲۹ و مجالس صدوق، ص ۸۸.

۲. امیدمندیم در آینده تنظیم و منتشر شود.

عزیزانی که یار و مددکار تدوینگر از آغاز تا انجام بوده‌اند تشکر نموده
و امیدمندم دعای خیر حضرت مهدی (ع) بدرقه راهشان باشد. حسن
ختم این سطور را ترجیع‌بندی از حضرت امام خمینی (ره) قرار
می‌دهم.

ای رمز ندای جاودانی	ای صورت رسای آسمانی
وی مرشد ظاهر و نهانی	ای قله‌ی کوه عشق و عاشق
در عرش مرقع جهانی	ای جلوه‌ی کامل انال‌الحق
از جلوه‌ی طور لامکانی	ای موسی صبق دیده در عشق
در پرتو سرّ سرمدانی	ای اصل شجر، ظهوری از تو
در جمع قلندران فانی	برگوی به عشق سرّ لاهوت
برگیر ز دوست جام مستی	ای نقطه عطف راز هستی

محمد رضا کاشفی

قم - بهار ۱۳۸۴